

פיריים, החל בפטרקיו שבאילוף הסודרת (מל מריל סטריט), דרך אוחל, ועד תפקידים מרכזיים בשני אדונים מורונו, האמלט, מאקבת, המלך ליר — כולם של שייקספיר וגן הדובדבנים לצ'כוב.

סמל מיני, ג'וליה בן ה-42 הגיעה לניר יורק ב-1964. הפורטוריקאי הצעיר נראה כמתאים לתפקיד היספאנוס (המיעוטים הדוברים ספרדית בארצות-הברית). בסאן חואן, שם נולד לאביו המיסעור, יעדה לו מישפחתו קאריירה של עורכי-דין, אבל ג'וליה העדיף את הבימה. עינו החדה של הבימאי ג'וזף פאפ הצילה אותו מתפקידו צבע.

הצעיר בעל העיניים היוקדות הכתפיים הרחבות, המביטא שמורגשים בו שרידי הספרדית, שהישרה סביבו אווירה חושנית, מצא את עצמו עד מהרה מועמד לשלושה פרסי טוני על מישחקו באופרה בגרוש (כמקי סכינאי) בשני אדונים מורונו (וכ'ארלי — בקומדיה המפורסמת היכן צ'ארלי).

להיטו האחרון על הבימה הוא גירסה מוסיקלית לשמונה וחצי של פליני, בשם תשע. שם יש לו חגיגה כגבר היחיד על הבימה לצידן של 21 נשים. "שחקן לא היה מבצע זאח אילו לא אהב נשים", מודה ראול ג'וליה, אך מוסיף מיד, "ולמרות זאת אני מבין מדוע רואים בי סמל מיני. אני אומנם מגלם תפקידים חושי-ניים, אבל כל דמות שאני עושה קרובה לרוחי. אני מסוגל לגלם דמות שאני

שחקן ראול ג'וליה במציאות סמל מיני

מתעב. מאידך גיסא, כל דמות שאני מגלם הופכת להיות החביבה עלי מכולן."

למרות שהכל מגנים את פראנסיס פורד קופולה על סרטיו האחרונים, אמן הברירה ואחת מן הלב וטוענים כי אין הם נמנים עם מיטב התוצרת שלו. משמש לו ג'וליה כסניגור נלהב: "יום יבוא ואחת מן הלב ייכנס לקלאסיקה של הקולנוע". הוא טוען, ג'וליה, המגלם שם את אביר הלומותיה של נסטאסיה קינסקי, טוען שהוא מעריך את קופולה על היותו איש ישר וכן הרוחש כבוד רב לשחקניו. "הרבה אנשים חושי-בים את קופולה למגאלומן, אך אין זו אמת. יש לו חלומות גדולים והוא מוכן לקחת על עצמו סיכונים עצומים. הוא חסיד של פריצות דרך."

ג'וליה סבור כי הבעיה העיקרית בקשר של האמן עם הביקורת היא העובדה ש-המבקרים מנסים להעביר ניסיונות חדשים דרך סטנדרטים מקובלים. הוא בעצמו ניסה להיפטר מכמה תיסכולים שהיו לו, בעזרת שיטת האסטו, "אדם נוהג לחפש את האמת המתאימה למציאות שלו. להדביק למציאות את שלנו היא האמת הזאת זו הטעות. ברגע שאתה מגשים אותה, זו היא האמת."

בין כה וכה נראה כי הוא מוצא עצמו טוב ביותר בתוך המציאות שבה הוא מתפקד. הוא אינו מרבה להיראות בפומבי ולזכות בפירסומת חינם. הוא נמנע משערוריית נעושי במשך שש שנים לשחקנית מריל פולוניי. "אחרי התיאטרון אני מעדיף ללכת הביתה, לרעייתי", הוא אומר, "בלי רכילות, בלי עניינים." דבר אחד כבר ברור: כרטיסי-הביקור שלו הוא הדמות שהוא מעלה על הבימה או על הבד וזה הרבה מאוד.

ובכל זאת - הבן הסורר

בדרך למקום אחר (צפון, תל-אביב, צרפת) — לסרט קור-איש במקור "הבן הסורר", ר-כל תרגילי ההסחה והבילבול של מפיציו בישראל, אשר משום-מה החליטו שהם יודעים יותר טוב מן הבימאי כיצד צריך לקרוא למוצר המוגמר, לא יעזרו. זהו סרט על בן סורר, והחלפת השם מטעה ומזיקה.

הבן הוא ברונו, (השחקן המנוח פטריק דוויר) בחור כבן 30, השב הביתה, לפאריס, אחרי שש שנים בארצות-הברית, בהן בילה חמש ככלא, אחרי שנתפס בשימוש ובסחר בסמים קשים. לפני שזעב, היה סטודנט, כשהוא שב, הוא לא-כלום. בהעדרו נפטרה אמו, שמאסה בחיים, ואביו, מנהל עבודה באתר-בנייה, רואה בהתנהגות הבן את הסיבה העיקרית לטרגדיה. הסרט מתחיל למעשה עם פגישה המחושת של השניים, פגישה שיש בה מן המבר-כה, הצניח, ואפילו העוינות, המפריעים לדחף הטבעי המקרב בין השניים.

המשך הסרט מתאר את מאמציו של ברונו למצוא את מקומו בחברה הצרפתית של תחילת שנות ה-80, כאשר אל בעיותיו האישיות מצטרפות מיכשלות אחרות: אבטלה, עבודה שחורה ותחרות עם פועלים זרים וזולים, שינוי האקלים המוסרי, החיפוש אחרי שיווי מישקל נפי-שי מחודש והמאבק לעמוד לפני הפיתוי הקל של מישענת הסם בשעת משבר.

כל אלה מועברים על-ידי הבימאי קלוד סוטה בפיכ-חות רבה, כאילו דרך אגב, תוך כדי תיאור עבודתו של ברונו בחדות ספרים, קשריו עם נערה העובדת עימו שם (השחקנית בריוז'ט פוסה), גם היא משתקמת אחרי הת-מכרות, יחסיו עם מעבידו ההומוסקסואלי, שילובו בבית-

פטריק דוויר ובריוז'ט פוסה: אווירה חמה

מלאכה לנגרות, ומערכת יחסיו המשתנית עם אביו, איש קשוח ועקשן, המסתגר בתוך עצמו, ומסרב לקבל סעד פסי או נפשי, גם בשעה שהוא נזקק לו.

סוטה מרכיב את עלילתו מאירועים קטנים ובלתי-חשובים לכאורה. אותם אירועים שמחם נרקמים חיי אדם רגיל, אבל הוא יודע לתת להם משמעות ולשתף את הצור-פיה בכל מה שמתרחש על המסך. חיבתו העצומה לכל הדמויות, ללא יוצא מן הכלל, מסייעת ליצירת אווירה אנושית חמה, שבה אין יכולים להיות אדישים לגורל הדמויות של המסך. ההרגשה היא שהמתרחש על הבד הוא נתח של חיים, אשר ללא שינויים רבים, היה יכול לקרות בירל בית ובכל מישפחה.

קונצרט לכלי אחד

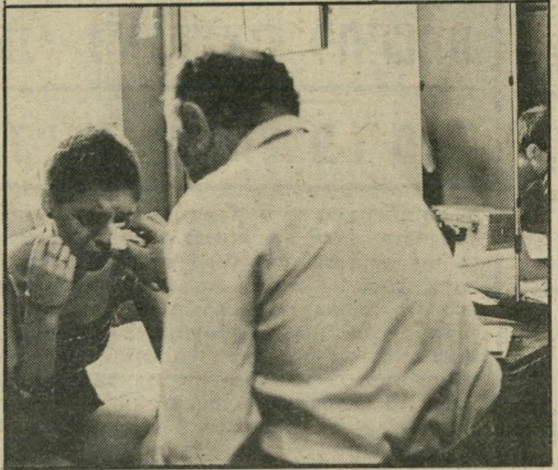

כביש ללא מוצא (אורלי, תל-אביב, ישראל) — יצאנית צעירה משמשת נושא לכתיבה

טלוויזיונית על זנות. תוך כדי עבודתה עם צוות ההסרטה, היא משלה את עצמה שיש לה מוצא ממעגל-הקסמים של העולם התחתון, שבו היא נתונה, ומאמינה שאכן בעזרת הצוות, תצא ממנו. אולם עם סיום הצילומים, כאשר היא מבקשת לגנוז את הסרט, העשוי להזיק לה, ונתקלת בסירובים מכל הצדדים, היא תופסת את עומק בדידותה ומתאבדת.

סרטו של יקי יושע מבוסס על מיקרה אמיתי ומעמיד את הבימאי לפני אתגר הרבה יותר מוגדר וצנוע מסרטיו הקודמים, "סוסעץ" או "העיט" למשל, שבהם התמודד עם המצפון הלאומי של העם כולו, עם עקרות היצירה ועוד כיוצא בזה. התוצאה הפעם, היא בראש וראשונה סרט של דמות אחת — דמותה של היצאנית הצעירה, אליס. בזכות ענת עצמון, המשתדלת מאוד להקנות לתפקיד מימד אנושי, לשלב קשיחות חיצונית גסה עם שבריריות פנימית ולהצביע על כמיהה נסתרת לקצת רגש אמיתי, מאחורי חזית של השלמה עם עולם של בריונים, יש לדמות שהיא מגלמת בשר ועצמות. אולי היא מתאמצת לקצת יותר מדי, מוסיפה העוויות ומאניירות גם כשאין בהן צורך, אבל יתכן שזה רק עניין של חוסר-נסיון ותו-לא.

לעומתה, כל הדמויות האחרות בסרט, נשלפו מתוך קטלוגים סטנדרטיים של מלודרמות על נושאים דר-מים. סרסורים אכזריים וגמלוניים, זונה עם לב זהב וזינה מזדקנת. מו הצד השני של המיתרס — מפיסת

ענת עצמון ומוסקו אלקלעי: כמיהה לרגש

טלוויזיה תוקפנית, שתלטנית ונטולת כל רגש, ובימאי רכרוכי ולא-יוצא. גילה אלמגור ויהורם גאון, בשני ה-תפקידים, אינם מעוררים אפילו זיק של עניין בדמויות קרטון שכאלה, ובלי מישקל-לנגד שכוה, מאבד הסרט את שיווי המישקל הדרמטי שלו.

עם זאת, יתרונו הגדול של הסרט, שיש בו דמות שעי-מה יוכל הקהל להזהות, ובצורה יוכל להשתתף. באיזו מידה זה יגרום לו לחשוב ברצינות על העניין, או לשנות את התנהגותו, זה כבר סיפור אחר. ויתרון נוסף — יש בסרט שלושה שירים של ברוס ספרנינגסטון, התורמים יותר לאווירה ולתחושת היוש חסר-התיקווה, מכל ני-בולי הפה הנפלטים בקבלנות לכל אורך הסרט, כאילו התיוונו ליצור כאן לכסיקון של קללות.

עצומים במשך יותר מארבע שנים במעמקי הג'ונגלים של פרו.

*** **אוכלים את ראול** (ארצות-הברית, לב 1): סאטירה מקאברית וחריפת דימויים על זוג המחסל בקבלנות בורגנים מכובדים ומתחשדים. סרט דלי-אמצעים שיוצרו, פול בארשל, ולצדו מרי ורונוב, הפכו לסנסאציה אינטלקטואלית.

*** **התפוז המכני** (אנגליה, לימור): העתיד הקרוב ביותר הופך לסיוט מחריר. לפי סיפורו של אנתוני ברג'ס שעובד לסרט מהפכני במראות ובשימוש במסיקה כספטיקית.

*** **סערה** (ארצות-הברית, גורדון): אדריכל מצליח יוצא להתאווור ממשברי גיל המעבר על אי בודד, מסתכך עם העולם אך בסופו של דבר סולח לכולם ומשלים עם עצמו. סרט השייך באותה

תדריך חובה לראות

תל-אביב — פיצקראדו, נהג מונית, סערה, הרומן שלי עם אני, אוכלים את ראול, חסין, התפוז המכני, ויקטור ויק-טוריה, שיר אשיר בגשם, ירושלים, לולה.

חיפה — ממאו עד מוצארט, נטיך העיר, לולה.

תל-אביב

*** **פיצקראדו** (גרמניה, אלני ב'): קלאוס קינסקי בתפקיד פיצקראדו, המנסה להגשים חזון בלתי-אפשרי — הקמת בית-אופרה בלב הג'ונגל. מיבצע מדהים של הבימאי רונר הרצוג (ראה מיסטר) שלא נשבר על אף תקלות ומיכשולים

מידה גם לבימאי, ג'ון מזורסקי וגם לשחקניו המחוננים — ג'ון קאסבאס, ג'ינה רולאנס, ראול ג'וליה, סוואן סראני-דון, מולי ריינגולד, ויטוריו גאסמן וסס רובארדס.

ירושלים

*** **לולה** (גרמניה, בנייני האומה): אחד הנסיונות של הבימאי הגרמני המנוח, ריינר ורנר פאסבינדר, להביך את ההיס-טוריה של מולדתו, תוך שהוא מעביר את סיפור המלאך הכחול לשנות ה-50.

חיפה

*** **ממאו עד מוצארט** (אר-צות-הברית, אורלי): סרט תעודי על מסעו של תכנר אייקוס שטרן בסין ועל המוסיקה כגשר על פני תרבויות זרות ובני-אדם רחוקים.